

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Geneze evropského spotřebitelského práva a jeho vývoj

Lze s klidným svědomím říci, že rozhodující vliv na současnou podobu českého práva spotřebitelů měla a pravděpodobně dále bude mít evropská integrace, která počala v roce 1951 smlouvou z Paříže. Následujícím převážně popisným textem nebudeme řešit jednotlivé konkrétní otázky spotřebitelského práva jako v předchozích článcích,[1] nýbrž řekneme spíše něco o jeho evropských kořenech a nejbližší budoucnosti, čímž snad napomůžeme k hlubšímu porozumění tomuto složitému systému právních norem, systému, který se mnozí nezdrahají nazvat novým právním odvětvím.

Ponecháme-li stranou „Kontaktní výbor pro otázky ochrany spotřebitele“ (1962), „Útvar pro ochranu životního prostředí a spotřebitele“ a „spotřebitelský výbor – Conseil Consultatif des Consommateurs“ (oba 1972),[2] lze zmínit „Předběžný program o ochraně spotřebitele a informační politice“[3] z dubna 1975, který mimo jiné stanovil pět základních práv spotřebitele, a to:

- ochranu zdraví a bezpečnost
- ochranu ekonomických zájmů
- náhradu škody
- informace a vzdělávání
- zastoupení

Tento výstup Evropské komise (dále jen „Komise“) se stal v podstatě první společnou spotřebitelskou strategií na úrovni Evropských společenství (dále jen „ES“), později EU a byl následován dalšími sedmi[4], naposledy strategií na léta 2007-2013. Tyto strategie, chceme-li také programy či plány, se obecně snažily reagovat na aktuální potřeby spotřebitelů v tom kterém období a usilovaly o maximální úroveň jejich ochrany, přičemž pozornost zde byla věnována tématům počínajícím od informovanosti spotřebitelů, bezpečnosti výrobků, přístupu spotřebitelů ke spravedlnosti až po finanční služby, vzdělávání, nekalé obchodní praktiky a spoustu dalších. Pro účely tohoto článku nemá valného smyslu vyjmenovávat si detailní podrobnosti těchto programů (průběžně o nich zmíníme opravdu jen to nejdůležitější), nicméně lze obecně shrnout, že všechny směřovaly k naplnění výše uvedených základních práv spotřebitele, přičemž převod těchto práv z papírové podoby do reálného života principiálně spočíval v soustředění se na informace a nakupování.[5] Informacemi se v tomto případě rozumí schopnost spotřebitelů chránit sebe sama a politika směřující především k transparentnosti informací o daných produktech, rozvoji služeb spotřebitelského informování a srovnávání jednotlivých produktů na trhu, politikami souvisejícími s nakupováním potom snaha naučit spotřebitele posoudit základní rysy nabízeného zboží a služeb (od kvality až po cenu), činit kvalifikovaná spotřebitelská rozhodnutí, využívat vše bezpečně a uspokojivým způsobem, případně žádat náhradu za způsobenou újmu, která pramení z dodaného zboží a služeb.

Ponecháme-li potom stranou Druhý program o ochraně spotřebitele a informační politice pro léta 1981 až 1986,[6] lze za další mezník v historii evropského spotřebitelského práva bezpochyby

označit Jednotný evropský akt (dále jen „JEA“) podepsaný v roce 1986, kterým byl, kromě spousty dalších novinek, do Smlouvy o založení Evropského hospodářského společenství[7] (dále jen „Smlouva o založení EHS“ a „EHS“) vložen nový článek 100a. Tento článek opravňoval Radu ministrů, dnešní Radu (dále jen „Radu“) na návrh Komise přijímat „opatření ke sblížení právních a správních předpisů členských států, jejichž účelem je vytvoření a fungování vnitřního trhu,“ přičemž Komise měla dbát na to, aby všechny její návrhy v oblasti zdraví, bezpečnosti, životního prostředí a ochrany spotřebitele vycházely z vysoké úrovně ochrany.[8] Není sice úplně přesně konstatováno, že tento významný dokument poprvé do primárního práva zakotvil pojem spotřebitele,[9] neboť tento byl přítomen již dříve v čl. 39, čl. 40, čl. 85, čl. 86 a čl. 92 smlouvy o založení EHS, nicméně je pravdou, že spotřebitel nebyl v JEA nějak konkrétně definován a též mu ještě nebyla věnována ani žádná z nově přibývajících politik v rámci Evropského společenství.

Účinností JEA se však vývoj evropské ochrany spotřebitele samozřejmě nezastavil, ba naopak, práce na tomto tématu byly ještě intenzivnější než kdy jindy. První tříletý akční plán[10] byl následován Druhým tříletým akčním plánem[11], v němž byla zmíněna i Zelená kniha o zárukách na spotřební zboží a dalších službách.[12] Ačkoliv byly všechny tyto dokumenty pro spotřebitelské právo poměrně důležité, bylo by asi neodpuštělné, kdybychom kvůli nim zapomněli na pravděpodobně největší událost roku 1993, totiž na Maastrichtskou smlouvu[13] a vznik Unie.

Kromě toho, že k ES tehdy přibýly mezivládní a neekonomicky zaměřené spolupráce v oblasti zahraniční politiky a vnější bezpečnosti a spolupráce v oblasti justice a vnitřní bezpečnosti (vznik pilířové soustavy a oficiálního zastřešujícího pojmu Evropská unie), ve kterých nemohlo být využito principu nadstátnosti, tento historický okamžik přinesl i spoustu dalších novinek jako například změnu EHS na Evropské společenství, definici vnitřního trhu s jeho čtyřmi základními svobodami, spolurozhodovací pravomoc Evropského parlamentu (dále jen „EP“), kodifikaci principu subsidiarity, pojem občanství EU, důraz na ekonomickou a sociální soudržnost a v neposlední řadě i nové cíle a politiky. Pro nás má v těchto souvislostech význam především ustanovení hovořící o novém cíli Evropského společenství (čl. 3 odst. 1 písm. s), později písm. t)) a nová hlava XI s názvem „Ochrana spotřebitele“ (svého času čl. 129a, později hlava XIV a čl. 153), kterou byl v primárním právu položen skutečný právní základ ochrany spotřebitele a daná oblast uznána jako plnohodnotná komunitární politika. I zde byla zdůrazněna snaha o vysokou úroveň ochrany spotřebitele, přičemž členským státům bylo výslovně dovoleno, aby k dosažení žádoucího stavu přijímaly i přísnější ochranná opatření, samozřejmě jinak jsou v souladu se Smlouvou o Evropském společenství (princip „minimální harmonizace“). Přehlédnout v tomto směru nelze také skutečnost, že v danou chvíli už nešlo jen o aktivity k posílení jednotného vnitřního trhu, nýbrž i o další specifické činnosti, kterými měla být spotřebitelská politika členských států podporována a doplňována. Chceme-li právě uvedené shrnout, přínos Maastrichtské smlouvy nespočíval v nějakém odstartování ochrany spotřebitele na území členských států, neboť už dříve bylo přijato mnoho dílčích úprav bez vzájemného kontextu, nýbrž v tom, že od této chvíle lze hovořit o jakési ucelené koncepci ochrany spotřebitele.[14]

Na léta 1996 až 1998 byl vydán Třetí tříletý akční plán,[15] který pokračoval v počatém díle a poměrně stručně stanovil deset „nových“ priorit do dalších let, například opatření ke zvýšení důvěry v potraviny, pozornost spotřebitelskému aspektu finančních služeb, podpora udržitelnosti spotřeby, podpořit spotřebitelskou politiku ve státech střední a východní Evropy, posílit zastoupení spotřebitelů a podobně. Kromě toho, že v roce 1997 byl právě zmíněný akční plán v polovině své cesty, nastala v primárním právu EU ještě jedna významná událost, totiž byla přijata Amsterodamská smlouva[16], která vstoupila v účinnost dne 1.5.1999 a pozměnila výše uvedený článek 129a Smlouvy o založení Evropského společenství. Od této chvíle potom platilo, že „k podpoře zájmů spotřebitelů a k zajištění vysoké úrovně ochrany spotřebitele přispívá Evropské společenství k ochraně zdraví, bezpečnosti a hospodářských zájmů spotřebitelů, jakož i k podpoře jejich práva na

informace, vzdělávání a práva sdružovat se k ochraně svých zájmů“, přičemž neméně důležitý byl také odst. 2 téhož článku, podle něhož mělo být při vymezení a provádění ostatních politik a činností Evropského společenství přihlíženo též k požadavkům vyplývajícím z ochrany spotřebitele.

Ještě před účinností Amsterodamské smlouvy byl vyhotoven Čtvrtý akční plán pro roky 1999-2001[17], který nejenže popsal změny v článku 129a, nýbrž reflektoval i tehdejší stav spotřebitelské politiky a stanovil nové směry, kterými se měla tato napříště vydat. Správně zde bylo podotknuto, že smlouva z Amsterdamu nezmínila konkrétní priority a opatření k přijetí, v důsledku čehož se o toto musí postarat Komise, další unijní instituce a členské státy. V rámci Čtvrtého akčního plánu byl vytyčen jakýsi rámec spotřebitelské politiky (silnější hlas spotřebitelů v EU, vysoká úroveň zdraví a bezpečnosti a respekt k ekonomickým zájmům spotřebitelů),[18] na základě něhož měly být určeny další priority, mezi něž mimo jiné patřily zhodnocení předešlých úspěchů a konzultace se spotřebitelskými organizacemi. Bez významu konečně není ani zmínka o dalších ustanoveních Smlouvy o založení Evropského společenství, která jsou pro ochranu spotřebitele též relevantní (například veřejné zdraví či přístup k justici).

Po čtyřech akčních plánech přišla v roce 2002 Komise s dalším dokumentem, tentokrát s novou pětiletou Strategií spotřebitelské politiky na léta 2002-2006.[19] Podíváme-li se na tuto strategii blíže, zjistíme, že měla v podstatě tři základní cíle. Jednak mělo být prostřednictvím různých prostředků (směrnice, standardy, „bestpractices“) dosaženo větší harmonizace a tím i vyšší společné úrovně ochrany spotřebitele, aby se spotřebitelé mohli nejen spolehnout na bezpečnost výrobků a služeb, nýbrž i na to, že mohou s důvěrou nakupovat kdekoli v EU. Dále Strategie usilovala o vymahatelnost práva napříč celou EU, neboť si její tvůrci uvědomovali, že se jedná o jednu ze základních podmínek fungování jednotného vnitřního trhu. V tomto směru je totiž pravdou, a bohužel dosti aktuální i dnes, že pokud se spotřebitelé nedomohou svých práv ani doma, ani v zahraničí (přeshraniční prodej), bude radikálním způsobem omezena jejich důvěra v právo a EU jako celek, což samozřejmě negativně ovlivní i míru jejich další spotřeby a tím celý trh. Třetím cílem nové strategie potom mělo být proniknutí spotřebitelských organizací do politiky EU, tedy šlo v podstatě o to, aby spotřebitelé za pomoci dostatečných kapacit a zdrojů uměli zformulovat své zájmy a prosadit je do všech ostatních politik EU. Stranou těchto předsevzetí, Komise v tomto dokumentu otevřela minimálně ještě jedno zásadní téma, totiž princip „úplné harmonizace,“ na kterém již stojí směrnice o nekalých obchodních praktikách.

V tomto období už byla na komunitární úrovni přijata poměrně rozsáhlá sekundární legislativa, přičemž byl nejvyšší čas pozastavit se nad jejími nedostatky a zamyslet se nad otázkou efektivnějšího řešení. Průkopníkem na této dlouhé a doposud neukončené cestě k modernizaci spotřebitelského práva byl dokument „Evropské smluvní právo a revize acquis: cesta vpřed“ z roku 2004[20], na který navázala První výroční zpráva Komise o pokroku v oblasti evropského smluvního práva a přezkumu acquis.[21] Uvedené materiály považovaly za největší problémy spotřebitelského acquis mimo jiné příliš abstraktní pojmy v příslušných směrnicích, existenci oblastí, jejichž praktické problémy nejsou směrnicemi řešeny, nemalé rozdíly v národních úpravách v důsledku principu minimální harmonizace, nejednotnost v právních předpisech týkající se smluvního práva, když současně naznačily způsob řešení.[22]

Ani tímto však nebyl revizi spotřebitelského acquis konec, neboť hned v roce 2007 spatřily světlo světa další významné materiály, tentokrát mnohem detailnější a konkrétnější. Předně musíme zmínit rozsáhlé dílo vznikající pod vedením prof. Hanse Schulte-Nölkeho, které na základě výzvy Komise podrobně analyzuje implementaci a uplatňování osmi revidovaných směrnic ve všech členských státech. Toto Kompendium[23] (citována aktualizovaná verze z roku 2008) si kladlo za cíl označit slabé stránky dotčených směrnic a mezery v právu, posoudit míru využití principu minimální harmonizace v jednotlivých státech a spoustu dalšího, přičemž zde mimo jiné bylo řečeno, že by se

budoucí právní úprava měla opírat o jistý horizontální nástroj, v němž by byla zakotvena alespoň některá společná pravidla (definice základních pojmů, informační povinnosti, právo na odstoupení a tak dále).

Na rozdíl od Kompendia, u něhož Komise výslovně zdůraznila, že není žádným oficiálním dokumentem a nevyjadřuje vůli orgánů EU, Zelená kniha[24] tuto vlastnost měla. Jednalo se v podstatě o shrnutí dosavadní práce a úvah ve věci revize spotřebitelského acquis, když zde bylo výslovně stanoveno, že „zastřešujícím cílem přezkumu je dosažení skutečného spotřebitelského vnitřního trhu s nastolením správné rovnováhy mezi vysokou úrovní ochrany spotřebitele a konkurenceschopností podniků při současném zajištění přísného dodržování zásady subsidiarity.“ Zelená kniha předestřela spotřebitelským organizacím, podnikatelům, členským státům a odborné veřejnosti různé varianty řešení, doplněné o zcela konkrétní otázky v příloze č. 1, čímž umožnila poměrně věcnou debatu na dané téma. Nebyla nastolena pouze otázka stupně harmonizace (úplná v. minimální ve spojení s principem vzájemného uznávání či země původu), nýbrž zde byla rozebrána i strategie pro revizi spotřebitelského acquis, která měla spočívat buď v přístupu vertikálním, smíšeném nebo v takzvané „žádné legislativní akci“.

Ačkoliv se nemůžeme věcí zabývat podrobněji, lze na tomto místě alespoň nastínit, že spotřebitelské právo bylo postaveno před zásadní otázkou. Vertikální přístup předpokládá řešení konkrétních oblastí aktualizací jednotlivých směrnic, což by sice umožnilo brát zřetel na specifika každé oblasti, avšak zároveň by nebyly odstraněny největší nedostatky, neboť podobné problémy by byly řešeny v mnoha předpisech, díky čemuž by se nejen nezmenšoval objem právní předpisů, ale což by nadále způsobovalo i jiné komplikace (národním příkladem mohou být různé definice spotřebitele v různých směrnících). Smíšený přístup naopak předpokládá jistý horizontální nástroj, který by mohl obsahovat například úpravu kupní smlouvy a prvky společné všem směrnicím s tím, že toto bude doplněno o jistou vertikální právní úpravu. Nakonec zbývá „žádná legislativní akce“, která by v podstatě ponechala stávající nevyhovující stav.

Na léta 2007 až 2013 potom byla Komisí vydána nová strategie,[25] jež si kladla za cíl posílit postavení spotřebitelů v EU, zvýšit jejich blahobyt v otázce ceny, kvality, výběru a bezpečnosti nabízených výrobků a služeb, neboť právě tento blahobyt je pro dobře fungující trh rozhodující, a nakonec i poskytnout ochranu spotřebitelům před hrozbami, se kterými si nedokáží poradit, a které omezují jejich důvěru ve společný trh. Prioritami by v tomto směru mělo být zlepšení kontroly spotřebitelských trhů a zpětné vazby od jednotlivých států, zlepšit právní předpisy v oblasti ochrany spotřebitele (znovu uvedena nutnost k přechodu na úplnou harmonizaci a nutnost zvýšení přeshraničního obchodu), zlepšit vymahatelnost právních předpisů a domahatelnost práv, zlepšit informovanost a vzdělávání spotřebitelů a učinit spotřebitele středem dalších politik a aktivit EU. Nakonec není bez zajímavosti, že Nejnovější strategie obsahuje i kritérium, podle něhož má být v budoucnu sama zhodnocena a v němž lze zcela jasně spatřovat další směřování spotřebitelského práva.[26]

V současnosti funguje EU na základě Lisabonské smlouvy[27], která vstoupila po dlouhých útrapách v účinnost dne 1.12.2009. I tento primární právní akt přinesl nemalé změny, když například zrušil pilířovou soustavu, dal EU jako celku právní subjektivitu či třeba přejmenoval stávající Smlouvu o založení Evropského společenství na Smlouvu o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“). Podle jejího čl. 4 problematika ochrany spotřebitele spadá do takzvané sdílené pravomoci, přičemž základní oporu pro činnost EU v této oblasti najdeme v čl. 169, hlavě XV „Ochrana spotřebitele“ (bývalé čl. 129a a 153). S přijetím Lisabonské smlouvy nabyla na významu také Listina základních práv EU, [28] tedy dokument, na kterém stál toho času v důsledku postupu českého prezidenta Václava Klause osud celé Evropy (jednalo se o výjimku pro ČR z této Listiny). Pro evropské spotřebitele její přijetí neznamenovalo v podstatě nic zásadního, neboť je těmto výslovně věnován jen

čl. 38, podle něhož „v politikách Unie je zajištěna vysoká úroveň ochrany spotřebitele.“

Jak vidno, v textu výše jsme se zabývali zejména primárním právem a obecnými dokumenty, ze kterých se evropská ochrana spotřebitele postupně vyvíjela a na nichž je dnes také založena. Nejedná se samozřejmě o jakýsi úplný a dokonalý přehled, neboť ten by čítal mnohonásobně více stran[29], pro naše účely se s ním však lze spokojit. Po takovém souhrnu potom bude bezpochyby namístě, abychom závěrem uvedli i jistý základní přehled o sekundární legislativě, která na podobu dnešního českého spotřebitelského práva dopadá v podstatě přímo. Z těchto aktivit ponecháme stranou rozhodnutí, doporučení a stanoviska, tedy půjde především o směrnice a nařízení.

Zelená kniha hovoří v souvislosti s revizí o osmi níže jmenovaných směrnících, přičemž první čtyři směrnice jsou i předmětem nového Návrhu směrnice Evropského Parlamentu a Rady o právech spotřebitelů (směrnice samotná potom schválena 23.6.2011 v EP a to v poněkud jiném znění, kdy dvě směrnice by měly být zrušeny a dvě novelizovány), ve kterém Komise jasně dala najevo, k jaké variantě revize spotřebitelského práva se přiklání:[30]

- Směrnice o smlouvách mimo provozovnu
- Směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES ze dne 20. května 1997 o ochraně spotřebitele v případě smluv uzavřených na dálku
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES ze dne 25. května 1999 o některých aspektech prodeje spotřebního zboží a záruk na toto zboží
- Směrnice Rady 90/314/EHS ze dne 13. června 1990 o souborných službách pro cesty, pobyty a zájezdy
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/47/ES ze dne 26. října 1994 o ochraně nabyvatelů ve vztahu k některým aspektům smluv o nabytí práva k dočasnému užívání nemovitostí
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/6/ES ze dne 16. února 1998 o ochraně spotřebitelů při označování cen výrobků nabízených spotřebiteli
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/27/ES ze dne 19. května 1998 o žalobách na zdržení se jednání v oblasti ochrany zájmů spotřebitelů

Ze směrnic si lze potom uvést ještě následující, samozřejmě bez nároku na jejich kompletní výčet:

- Směrnice Rady č. 84/450/EHS o sblížení právních a správních předpisů týkajících se klamavé reklamy
- Směrnice o odpovědnosti za vady výrobků
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 97/55/ES, kterou se mění směrnice č. 84/450/EHS o klamavé reklamě tak, aby zahrnovala srovnávací reklamu
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu ("směrnice o elektronickém obchodu")
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/95/ES ze dne 3. prosince 2001 o všeobecné bezpečnosti výrobků
- Směrnice o nekalých obchodních praktikách
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES ze dne 23. dubna 2008 o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS

Za všechna nařízení si potom uvedme například:

- Nařízení Rady (EHS) č. 339/93 ze dne 8. února 1993 o kontrolách shody s předpisy o bezpečnosti výrobků v případě výrobků dovážených z třetích zemí

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 ze dne 11. července 2007, kterým se zavádí evropské řízení o drobných nárocích

Ačkoliv jsme tomu v celém článku nevěnovali v podstatě ani zmínku, je třeba zdůraznit, že kořeny spotřebitelského práva coby ochrany slabší strany lze hledat dávno před rokem 1951, přičemž tyto sahají samozřejmě i mimo Evropu. Jelikož bychom však mohli o kompletním vývoji spotřebitelského práva napsat poměrně objemnou knihu, byl tento článek zaměřen pouze na evropské právo, ze kterého naše současná právní úprava převážně čerpá. Jak známo, spotřebitelské právo se za poslední desetiletí vyvinulo v poměrně dosti složitý systém veřejnoprávních i soukromoprávních právních norem, který si vytkl nejednoduchý cíl, totiž chránit spotřebitele v podstatě na každém kroku jeho života. Tomuto vývoji však není zdaleka konec a potvrzuje to konečně i Nejnovější strategie či třeba nová směrnice o právech spotřebitelů, v níž i Evropská unie dává všem jasně najevo, že chce více a více „sjednocovat“ právo jednotlivých členských států. Záleží už proto jen na jednotlivých státech, jak daleko jsou odhodláni po této cestě dojít.

Mgr. Martin Hout,

právník a spolupracovník SOS – Sdružení obrany spotřebitelů, o.s.

-
- [1] Články „Kdo hradí náklady neoprávněné reklamace“ ze dne 20.7.2011 a „Některé sporné aspekty reklamačního řízení“ ze dne 5.10.2011 publikované zde na epravu.
- [2] TOMEČKOVÁ, Veronika. Spotřebitel při obchodech uzavřených mimo provozovnu. Magisterská diplomová práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta. Dostupné >>> [zde](#) .
- [3] Council Resolution of 14 April 1975 on a preliminary programme of the European Economic Community for a consumer protection and information policy, Úřední věstník EU, 1975, C 092
- [4] Strategie spotřebitelské politiky na unijní úrovni. Ministerstvo průmyslu a obchodu. Dostupné >>> [zde](#) .
- [5] Finding out about consumer policy. The European information Association. Dostupné >>> [zde](#) .
- [6] Tento program pokračoval v rozvoji spotřebitelské politiky, např. stanovil, že harmonizace právních předpisů by se měla soustředit především na potraviny, kosmetiku, textil, hračky, farmaceutické prostředky, nebezpečné látky, tabákové výrobky, alkohol a další či si kladl za cíl zdokonalit zastoupení spotřebitelů a jejich zájmů, srov. Council Resolution of 19 May 1981 on a second programme of the European Economic Community for a consumer protection and information policy, Úřední věstník EU, 1981, C 133/1.
- [7] TREATY ESTABLISHING THE EUROPEAN ECONOMIC COMMUNITY AND RELATED INSTRUMENTS (EEC TREATY), Úřední věstník EU, 1957, CELEX number 11957E
- [8] Srov. SINGLE EUROPEAN ACT, FINAL ACT, DECLARATION BY THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF DENMARK ON EUROPEAN POLITICAL COOPERATION, Úřední věstník EU, 1987, L 169/27
- [9] Vývoj ochrany spotřebitele v EU. Ministerstvo průmyslu a obchodu. Dostupné >>> [zde](#).
- [10] Byl vydán pro léta 1990-1992 a týkal se zastoupení spotřebitelů, informování, transparentnosti, srovnávacího testování, bezpečnosti a spotřebitelských smluv, v rámci čehož měly být např. rozvíjeny spotřebitelské organizace v jižní Evropě a Irsku, zajištěna větší transparentnost v bankovníctví a pojišťovnictví, zlepšeno označování výrobků, dokončena implementace Směrnice Rady 85/374/EHS ze dne 25. července 1985 o sblížování právních a správních předpisů členských států týkajících se odpovědnosti za vady výrobků, Úřední věstník EU, 1985, CELEX number

01985L0374-19990604 (dále jen „směrnice o odpovědnosti za vady výrobků“) či třeba dokončen návrh směrnice o distančním prodeji; srov. THREE YEAR ACTION PLAN OF CONSUMER POLICY IN THE EEC (1990 - 1992), Úřední věstník EU, 1990, CELEX number 51990DC0098.

[11] Vydán pro léta 1993-1995, zhodnotil vliv předchozího plánu a dále se zabýval tématy, která měla být zásadní pro důvěru ve vnitřní trh, např. další posilování spotřebitelského informování, přístup ke spravedlnosti, zdraví a bezpečnost pro spotřebitele ; srov. CONSUMER POLICY - SECOND COMMISSION THREE-YEAR ACTION PLAN 1993-1995 - Placing the single market at the service of European consumers, Úřední věstník EU, 1993, CELEX number 51993DC0378.

[12] Není v našich silách detailně popsat tento dokument o 155 stranách, nicméně můžeme alespoň zmínit, že zde byla obsažena komparativní analýza právní úpravy záruk v jednotlivých členských státech a dalších detailů této problematiky, včetně konceptu „evropské záruky“; srov. GREEN PAPER ON GUARANTEES FOR CONSUMER GOODS AND AFTER-SALES SERVICES, Úřední věstník EU, 1993, CELEX number 51993DC0509.

[13] Smlouva o Evropské unii, Úřední věstník EU, 1992, C 191

[14] TÝČ, V. Základy práva Evropské unie pro ekonomy. 5 akt. vyd. Praha: Nakladatelství Linde Praha a.s., 2006, str. 248. ISBN 80-7201-631-8

[15] COMMUNICATION FROM THE COMMISSION - PRIORITIES FOR CONSUMER POLICY 1996-1998, Úřední věstník EU, 1995, CELEX number 51995DC0519

[16] Treaty of Amsterdam, Úřední věstník EU, 1997, C 340

[17] Communication from the Commission - Consumer policy action plan 1999-2001, Úřední věstník EU, 1998, CELEX number 51998DC0696

[18] Silnějším hlasem spotřebitelů akční plán myslel např. větší spolupráci mezi spotřebitelskými organizacemi, lepší dialog mezi spotřebiteli a podnikateli, užší spolupráci s členskými státy ve spotřebitelském vzdělávání apod.; vysokou úroveň zdraví a bezpečnosti ucelenější analýzu zdravotních a bezpečnostních rizik, co největší uplatnění vědeckých poznatků, bezpečnější výrobky a služby atd.; respektem k ekonomickým zájmům společnou měnu či třeba lepší monitoring a vynutitelnost práva

[19] Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions - Consumer Policy Strategy 2002-2006, Úřední věstník EU, 2002, C 137/02, CELEX number 52002DC0208

[20] Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě - Evropské smluvní právo a přezkum acquis: cesta vpřed, Úřední věstník EU, 2004, CELEX number 52004DC0651

[21] Zpráva Komise - První výroční zpráva o pokroku v oblasti evropského smluvního práva a přezkumu acquis, Úřední věstník EU, 2005, CELEX number 52005DC0456

[22] Často skloňován zde byl tzv. „společný referenční rámec“ (CFR), který by měl kromě dalšího poskytnout „jasné definice právních pojmů, základní zásady a provázaná vzorová pravidla smluvního práva navazující na acquis ES a na nejlepší řešení nalezená v právních řádech členských států.“

[23] Schulte-Nölke, H.; Twigg-Flesner, Ch.; Ebers, M. EC Consumer Law Compendium - Comparative Analysis [online]. Universität Bielefeld, 2008, electronic version published in 2008 [cit. 2011-07-05]. 795 s. Dostupné >>> [zde](#) (dále jen „Kompendium“)

[24] Zelená kniha o přezkumu spotřebitelského acquis, Úřední věstník EU, 2007, C 61, CELEX number 52007XC0315 (dále jen „Zelená kniha“)

[25] Sdělení komise Radě, Evropskému parlamentu a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru - Strategie spotřebitelské politiky EU 2007-2013 - Posílit postavení spotřebitelů, zvýšit jejich blahobyt a účinně je chránit, Úřední věstník EU, 2007, CELEX number 52007DC0099 (dále jen „Nejnovější strategie“)

[26] „EU bude vědět, že uspěla, bude-li do roku 2013 schopna důvěryhodně prokázat, že všichni občané EU mohou nakupovat kdekoli v EU, že mohou nakupovat v obchůdku na rohu stejně jako na internetových stránkách a důvěřovat, že jsou stejně účinně chráněni ať už před nebezpečnými výrobky nebo nepoctivými obchodníky; a bude-li schopna prokázat všem maloobchodníkům, ale zvláště malým a středním podnikům, že mohou prodávat kdekoli na základě jednoho jednoduchého

souboru pravidel.“

[27] Lisabonská smlouva pozměňující Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o založení Evropského společenství, podepsaná v Lisabonu dne 13. prosince 2007, Úřední věstník EU, 2007, C 306/1-271 (dále jen „Lisabonská smlouva“)

[28] Listina základních práv Evropské unie, Úřední věstník EU, C 303/01

[29] Mohli jsme zmínit také např. Zelenou knihu o přístupu spotřebitelů ke spravedlnosti o urovnání spotřebitelských sporů na vnitřním trhu, Úřední věstník EU, 1993, CELEX number 51993DC0576 a desítky, možná stovky dalších, z mimoevropských aktivit např. Deklaraci práv spotřebitele amerického prezidenta J.F. Kennedyho z roku 1962 či Směrnici OSN na ochranu spotřebitele z roku 1985.

[30] Návrh výslovně zmiňuje, že je horizontálním předpisem založeným na úplné harmonizaci, srov. Úřední věstník EU, 2008, CELEX number 52008PC0614 (dále jen „návrh nové směrnice“).

Podrobněji o připravovaných změnách např. v KOSTELECKÝ, Jří. Nová směrnice o právech

spotřebitelů - lepší časy pro internetové obchody? Dostupné >>> [zde](#) nebo TICHÝ, L., VEČL, T.

Vývoj evropského spotřebitelského práva (k návrhu směrnice o právech spotřebitele. Dostupné >>> [zde](#) .

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Konec „severních ateliérů“? Nový stavební zákon otevírá dveře k rekolaudaci ubytovacích jednotek na plnohodnotné byty](#)
- [Oceňování nemovitosti a přiměřená náhrada při zrušení spoluvlastnictví](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 33.: Prevence střetu zájmů \(jednatel × společnost\)](#)
- [Úročení jistoty \(kauce\), kterou skládá podnájemce nájemci - II. díl](#)
- [Když obecní pozemky již nemusí být obecní - institut mimořádného vydržení v obecním právu](#)
- [Střet zájmů členů volených orgánů obchodních korporací: pravidla, proces a následky](#)
- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Darování pro případ smrti nemovité věci zapsané v katastru nemovitostí a určení výše odměny soudního komisaře](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)